

*ДОЗВІЛЛЯ ТА ВІДПОЧИНОК У ЖИТТІ СУЧАСНИХ КИЯН
(НА ПРИКЛАДІ ЖИТЕЛІВ ГОЛОСІЇВСЬКОГО РАЙОНУ МІСТА КИЄВА)*

В статті досліджується організація дозвілля та відпочинку жителів Голосіївського району міста Києва. А також представлені найбільш відвідувані місця відпочинку та побажання киян стосовно їх покращення.

Ключові слова: рекреація, відпочинок, дозвілля, природоохоронні території, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва

В статье исследуется организация досуга и отдыха жителей Голосеевского района города Киева. А также представлены наиболее посещаемые места отдыха и пожелания киевлян относительно их улучшения.

Ключевые слова: рекреация, отдых, досуг, природоохранные территории, парки-памятники садово-паркового искусства

In the article analyses the leisure and recreation residents of Goloseevo district of Kyiv. Also represented the most visited places and wishes of citizens of Kiev on their improvement.

Keywords: recreation, rest, leisure, conservation areas, parks-memorials of landscape art

*Життя летить, біжить, спішисть,
А я за ним щось не встигаю.
І час невпинно кудись мчить
І того часу я не маю.
Оля Сем*

Постановка проблеми. Сьогодні ми маємо дуже швидкий темп життя, і щоб не згубитися в натовпі мусимо безупинно бігти все вперед і вперед, не дивлячись ні на що. Особливо це стосується жителів великих міст. Єдине, що змушує нас зупинитись, – це виснаження, перевтома, хвороба. Люди забули, що таке відпочинок. Всі працюють, працюють і ще раз працюють... Тоді постають питання «Як з цим боротися? Що змінити, аби привабити людей до відпочинку вихідного дня на природі, в торгово-розважальному комплексі, відвідування театрів, музеїв тощо? Саме ці проблеми і досліджуються та розкриваються в даній роботі.

Мета даної публікації – визначити рекреаційні потреби окремих соціальних груп Голосіївського району міста Києва, з'ясувати найбільш поширений вид відпочинку, а також часову спроможність їх за допомогою анкетування.

Аналіз публікацій та інформації, що представлені на різноманітних сайтах у всесвітній мережі Інтернет показав, що вивченням проблем рекреації в місті Києві займається дуже багато дослідників, але в основному вони представляють перелік та опис можливих місць відпочинку в столиці, і мало хто з них закріплює свої роботи думкою власне киян стосовно цього.

Виклад основного матеріалу. Прочитавши вірш, представлений на початку статті, дійсно задумуєшся про швидкоплинність часу у сьогоденному світі. Сторінки нашої книги життя перегортаються з кожним днем все швидше і швидше. Проте настає той час, коли ти починаєш розуміти, що ще молодий, а сил і бажання бігти кудись уже просто немає. І тоді ми починаємо аналізувати «Як же це могло трапитись? Я ж був завжди такий активний і життєрадісний? Що змінилось?». Насправді, нічого не змінилось, просто людський організм потребує перерви на відновлення, адже психологія праці попереджає нас, що втома накопичується поступово, а перевтома приходить раптово, але поки з цим не зіткнешся сам – ніколи не зупинишся і не задумаєшся.

Такі проблеми все частіше виникають у жителів великого міста. Вони не можуть зрозуміти і досягнути проблему необхідності відпочинку, рекреації у сучасному житті аж поки не зіткнуться з проблемою виснаження. Тому в даній роботі на основі проведення анкетування досліджуються можливості відпочинку жителів Голосіївського району міста Києва та реальне використання цих можливостей ними.

Анкетування проводилось серед 4000 осіб різних вікових груп. З них особи до 20 років – 1000, серед яких 400 чоловіків і 600 жінок, 20-30 років – 1000, 600 чоловіків і 400 жінок, 30-40 років – 1000, 450 чоловіків і 550 жінок, а також особи старше 40 років – 1000, серед яких 550 чоловіків і 450 жінок. За сімейним станом 1480 респондентів знаходяться в шлюбі, серед яких 666 жінок і 814 чоловіків.

Серед запропонованих місць відпочинку були природа, торгівельно-розважальні комплекси та театри і кінотеатри. Так, 54% опитаних віддають перевагу природі, 24% – торгівельно-розважальним комплексам, а 22% – театрам і кінотеатрам. Також, провівши аналіз, можна сказати, що респонденти, які знаходяться в шлюбі віддають перевагу відпочинку із сім'єю на природі.

Наступним пунктом анкети була частота відвідування історико-культурних об'єктів міста Києва: кожні вихідні, раз на місяць, раз на 2-3 місяці або ж зовсім не виявлення інтересу. Так 320 респондентів здійснюють це кожні вихідні, 1680 – раз на місяць, 1320 – раз на 2-3 місяці, 680 – не виявляють інтересу. До основних музеїв, які відвідувались респондентами протягом останніх трьох місяців належать: Музей води, Збройних Сил України, заповідник «Києво-Печерська Лавра», Природничий, Пирогово та інші.

Важливим питанням для нас були варіанти можливого літнього відпочинку.

Під час літнього відпочинку 320 респондентів відповіли, що залишаються у місті, 3000 – відпочивають у інших містах або регіонах України і 640 – відпочивають за межами України. Серед тих, хто відпочиває за містом:

520 – санаторії чи пансіонати,

280 – намети чи кемпінги,

1960 – узбережжя моря чи інших водойм,

800 – лісова місцевість,

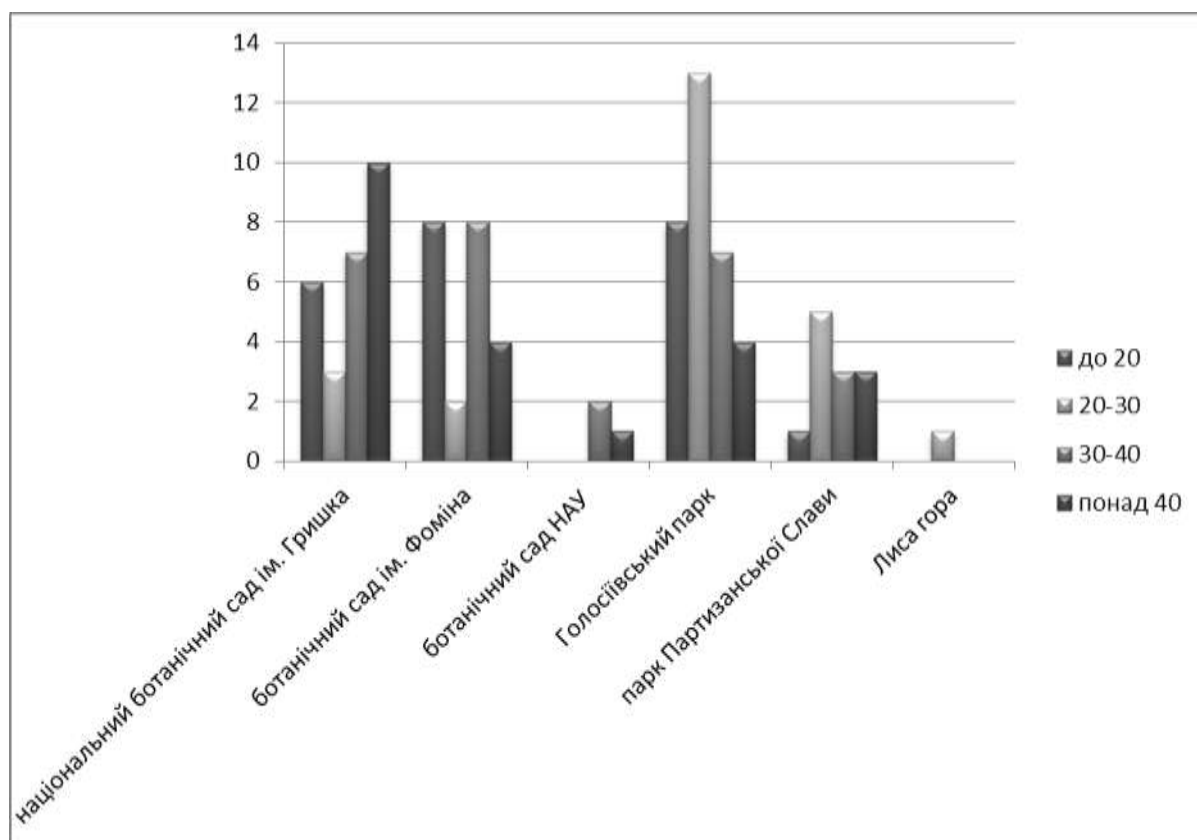
440 – гірська місцевість.

Також в анкеті були питання про відвідування природоохоронних територій міста Києва (діаграма 1.1.) та парків - пам'яток садово-паркового мистецтва (діаграма 1.2.).

Що стосується природоохоронних територій, то найінтенсивніше респонденти відвідують Голосіївський парк ім.. М. Рильського, що є зрозумілим, адже анкетування проводилось в Голосіївському районі. Низьку відвідуваність має ботанічний сад НАУ, в основному це особи за 30 років, а найнижчу – Лиса гора (особи віком 20-30р).

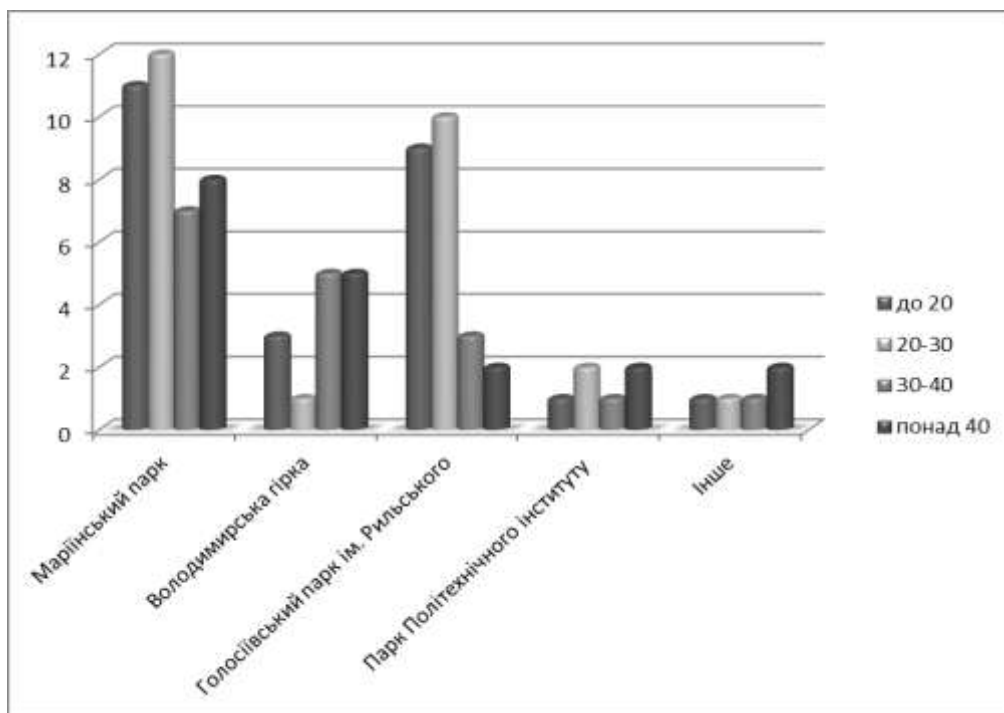
Що стосується парків – пам'яток садово-паркового мистецтва, то найінтенсивніше респонденти відвідують Маріїнський парк, низьку ж інтенсивність відвідування серед запропонованих має парк Політехнічного інституту.

Варто зазначити, що більшість респондентів ставляться позитивно до збільшення площі зелених насаджень у місті Києві. Що ж стосується стану парків, то більшість вважає його незадовільним.

Діаграма 1. Відвідування природоохоронних територій міста Києва (середня кількість раз на рік)

На питання «Що потрібно змінити?» були отримані наступні відповіді: навести порядок і чистоту; поставити більше лавок для сидіння і урн для сміття; створити патрулі для охорони порядку.

Діаграма 2. Відвідування парків-пам'яток садово-паркового мистецтва в місті Києві (середня кількість раз на місяць)

Оглянувши отримані дані, можемо сказати, що ситуація не така вже й плачевна:

- більша частина респондентів уподобає відпочинок на природі;
- майже половина відвідує історико-культурні об'єкти міста Києва раз на місяць, а третина раз на 2-3 місяці, хоча це вже й трохи малувато;
- $\frac{3}{4}$ частини респондентів під час літньої відпустки від'їжджають з міста для відпочинку у спілкуванні з природою;

Негативним є те, що лише 13% опитуваних можуть собі дозволити відпочинок за кордоном, це дуже низький показник для України як європейської держави. Варто також прислухатись до пропозицій киян щодо створення патрулів охорони правопорядку, збільшення лавок та урн для сміття, а після цього можна вже й буде скористатись досвідом Німеччини у штрафуванні тих, хто забруднює вулиці і парки папірцями, кульками тощо. Можливо ЄВРО-2012 трішки і допоможе нам у цьому плані, адже на час чемпіонату в містах-господарях будуть посилені чергування патрулів, то чому ж такий графік їх роботи не залишити і на подальше? Принаймні можна буде спробувати.

Висновки. В ході даного дослідження і написання публікації ми дізналися рекреаційні потреби киян у самих киян. Ніхто цього не замовчує. Надалі потрібно докласти лише часу, зусиль і коштів для розробки та реалізації уже запропонованих та нових заходів з облаштування та покращення рекреаційних місць для киян та гостей столиці.